

Övervintringslokaler för vattenskalbaggar i Abisko-området (Col., Dytiscidae, Hydrophilidae)

STIG LUNDBERG och KARL MÜLLER

Lundberg, S. & Müller, K. Övervintringslokaler för vattenskalbaggar i Abisko-området (Col., Dytiscidae, Hydrophilidae). [Hibernation sites of water-beetles in the Abisko area (Col., Dytiscidae, Hydrophilidae).] – Ent. Tidskr. 98:143–144 (1977). Lund, Sweden 10 December 1977. ISSN 0013-886x.

Investigations on outdrift of Coleopterean imagines from a small lake (Nissejaure) and a source (TQ) in the Abisko area (68°21'N, 18°49'E) were carried out from 21 May until 15 September 1976.

Nineteen Dytiscidae and Hydrophilidae species were observed. It would seem that the small lakes and springs with stable hydrological conditions are very suitable sites for hibernation in this area of extreme climatic conditions.

S. Lundberg, Skeppsbrogatan 9, S-951 35, Luleå, Sweden

K. Müller, Dept. of Zoo-Ecology, University of Umeå, S-901 87 Umeå, Sweden

Under faunistiska undersökningar som genomfördes i Abiskoområdet år 1976, filterrades från isens uppgång (månadsskiftet maj/juni) till mitten av september dagligen ca 24 m³ ur sjön Nissejaure rinnande vatten. Sjön tillhör det i björkskogsregionen till Torneträsk rinnande Njakajokk-systemet. Kontinuerliga filtreringar gjordes på samma sätt nedanför en kalkkälla vid vägen Abisko Östra-Turiststationen, intill gränsen till Abisko nationalpark (TQ) (Fig. 1).

Förutom insektslarver (Müller et al. 1976, Müller & Mendl 1978) samt fyto- och zooplankton (Müller-Haeckel & Sandström 1977) iaktogs en mycket rik Dytiscid- och Hydrophilid-fauna drivande ut ur sjön, resp kalkkällan. De hydrologiska förhållandena i Njakajokk-systemet är beskrivna hos Säwedal (1977) och Müller-Haeckel & Håkansson (1978).

I de nedanför sjön Nissejaure och kalkkällan placerade silarna (maskstorlek 0,5 mm) observerades följande arter:

Från Nissejaure

Dytiscidae	Antal
<i>Hydroporus palustris</i> L.	1
<i>H. striona</i> Gyll.	2
<i>H. notatus</i> Sturm	1
<i>H. glabriusculus</i> Aubé	1

<i>H. tartaricus</i> Lec.	1
<i>H. longicornis</i> sharp	19
<i>H. memnonius</i> Nic.	45
<i>Agabus guttatus</i> Payk.	3
<i>A. setulosus</i> J. Sahlbg.	31
<i>A. confinis</i> Gyll.	8
<i>A. congener</i> Thunb.	122
<i>A. adpressus</i> Aubé	42
<i>A. arcticus</i> Payk.	11
<i>A. serricornis</i> Payk.	9
<i>Ilybius crassus</i> Thoms.	6
<i>I. angustior</i> Gyll.	5
<i>Colymbetes paykulli</i> Er.	2
<i>C. dolobratus</i> Payk.	4

Hydrophilidae

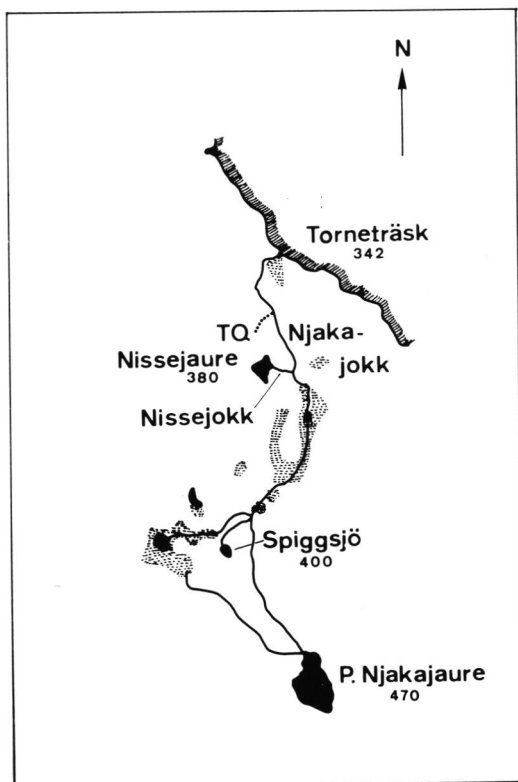
<i>Helophorus glacialis</i> Villa	1
-----------------------------------	---

Från kalkkällan

Dytiscidae

<i>Hydroporus memnonius</i> Nic.	127
----------------------------------	-----

Den rika Dytiscidfaunan som vi genom dessa undersökningar kunde påvisa i utloppet från Nissejaure och de höga antal av *Hydroporus*

1 : 25 000

Fig. 1. Undersökningsområdet.

En vädjan till skalbaggsamlare!

Under den sista tiden, kanske särskilt under det gångna året, har det sk Båtforsområdet vid nedre Dalälven besökts livligt av flera entomologer. Man har åsamat de urskogsliknande bestånden stor skadegörelse med hjälp av kniv och yxa. Flera för området värdefulla insektsbiotoper, tex ek- och granlågor, har smulats sönder eller också har man på andra sätt gjort sådana substrat värdelösa. Åverkan har gått så långt att jag nödsakats ta kontakt med Länsstyrelsen i Uppsala län för diskussioner om eventuella åtgärder, sannolikt i form av stränga insamlingsförbud. Det vore tråkigt om många svenska entomologer skulle bli lidande för att en liten grupp skalbaggsamlare går hårt

memnonius från kalkkällan, tillåter den slutsatsen att både sjön och kalkkällan kan anses som övervintringslokaler varifrån skalbaggsarna uppenbarligen efter isens uppgång sprider sig genom det uttrinnande vattnet till andra områden.

Litteratur

- Müller, K., Mendl, H., Dahl, M. & Müller-Haackel, A. 1976. Biotopwahl und Colonization cycle von Plecopteren in einem subarktischen Gewässer. – Ent. Tidskr. 97:1–6.
- Müller, K. & Mendl, H. 1978. The Colonization Cycle of *Amphinemura standfussi* in the Abisko area (in press).
- Müller-Haackel, A. & Håkansson, H. 1978. The Diatomflora of a small stream near Abisko (Swedish Lapland) and its annual periodicity, judged by drift and colonization 1975/76. – Arch. Hydrobiol. (in press).
- Müller-Haackel, A. & Sandström, O. 1978. Phyto- and Zooplankton in a small lake in Abisko and its outdrift (in press).
- Säwedal, L. 1977. Fjädermyggfaunan i sura och kalkrika gölar vid Abisko (Dipt., Chironomidae). – Ent. Tidskr. 98:79–85.

fram i naturen. Det kan i det här sammanhanget omtalas att man i området kan erhålla det bästa insamlingsresultatet enbart genom att använda slaghåven eller vara uppmärksam, medan man torde gå från området tomhänt om man hugger i träd på måfå.

Området vid Båtfors kommer att fridlysas inom en ganska snar framtid och under denna övergångstid vill jag rikta en allvarlig vädjan till alla de som önskar samla skalbaggsar eller andra insekter i ovan nämnda område, att gå varsamt fram i naturen och känna sitt ansvar att behålla en ovanligt säregen svensk natur.

Rickard Baranowski
Råbyvägen 15J – 14, 223 57 Lund